

Individuálna výročná správa
Obce OPONICE
za rok 2019

Mgr. Milan Gál
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	5
5. Základná charakteristika obce	5
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	5
5.3. Ekonomické údaje	6
5.4. Symboly obce	6
5.5. Logo obce	7
5.6. História obce	7
5.7. Pamiatky	8
5.8. Významné osobnosti obce	12
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	12
6.1. Výchova a vzdelávanie	12
6.2. Zdravotníctvo	13
6.3. Sociálne zabezpečenie	13
6.4. Kultúra	13
6.5. Hospodárstvo	13
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	13
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018	14
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018	15
7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021	16
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	17
8.1. Majetok	17
8.2. Zdroje krytia	17
8.3. Pohľadávky	18
8.4. Záväzky	18
9. Hospodársky výsledok za rok 2018 - vývoj nákladov a výnosov	19
10. Ostatné dôležité informácie	20
10.1. Prijaté granty a transfery	20
10.2. Poskytnuté dotácie	21
10.3. Významné investičné akcie v roku 2018	21
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	22
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	22
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	22

1. Úvodné slovo starostu obce

Správa obce Oponice za rok 2019 je pohľadom späť na to čo sa v obci udialo. Hospodárili sme na základe schváleného rozpočtu. Tak ako po iné roky najdôležitejším príjmom obce je výnos dane z príjmov územnej samosprávy a miestne dane a poplatky. Z výšky príjmov sa potom odvíjajú i možnosti výdavkov obce. Financovanie samosprávnych originálnych kompetencií obce bolo zabezpečované predovšetkým z vlastných daňových príjmov. Prostredníctvom transferov zo štátneho rozpočtu, z jeho príslušných kapitol boli financované kompetencie preneseného výkonu štátnej správy a niektoré ďalšie úlohy.

Obec Oponice v roku 2019 získala z množstva dotácií o ktoré sa uchádzala financie na projekt „Wifi pre Teba“ vo výške 14 250,00 eur, kde spoluúčasť obce je 750,00 eur . Ide o vybudovanie bezplatného Wifi pripojenia pre občanov aj návštevníkov obce prostredníctvom bezdrôtových prístupových bodov na verejných priestranstvách. S prácami sa začalo, dokončiť by sa mali v roku 2020. Keďže sme nedostali dotáciu na rekonštrukciu kotolne ZŠ, museli sme jej havarijný stav riešiť z vlastných finančných zdrojov. Výmena kotlov a rekonštrukcia kotolne nás stála 18 396,09 eur. Z Nitrianskeho samosprávneho kraja sme dostali dotáciu na projekt „Každý deň so športom“ z ktorej sme zakúpili 10 ks trampolín a športové potreby pre ZŠ a pre MŠ horolezeckú stenu ideálnu na cibrenie zrakovo – pohybovej koordinácie detí a tiež dotáciu na podujatie „Stredovek na Oponickom hrade“, ktoré sa konalo v septembri.

V decembri 2017 bola obci Oponice schválená dotácia z Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA) vo výške 86.949,09,- eur. Je určená na úpravu verejného priestranstva v okolí Domu kultúry. Spoluúčasť obce je 0%, čiže obec sa na realizácii projektu nemusí finančne podieľať. Ešte stále sme však nezačali s realizáciou nakoľko boli zistené nedostatky vo verejnom obstarávaní. Aby neboli žiadne pochybnosti po realizácii projektu a nedošlo k tomu, že bude potrebné v budúcnosti financie poskytnuté z PPA vrátiť. Momentálne prebieha nové verejné obstarávanie. Napriek niekoľkým urgenciám sme do konca roka 2019 nedisponovali stanoviskom PPA k významnejšej zmene –uskutočneniu nového verejného obstarávania.

V uplynulom roku sme sa viac zamerali na odpadové hospodárstvo, hlavne na osvetu separovaného zberu, či nám to prinesie kladné výsledky uvidíme neskôr. Cieľom je minimalizovať vznik a škodlivosť odpadov, maximalizovať separovanie, zvyšovať mieru vytriedeného odpadu v obci a dosiahnuť, aby sa poplatok za komunálny odpad nezvyšoval, respektíve zvyšoval minimálne .

Obec Oponice organizovala alebo bola spoluorganizátorom viacero kultúrno – spoločenských podujatí, vyhlasovala brigády na skrášlenie obce uchádzala sa o finančné prostriedky z rôznych dotačných mechanizmov. V tejto práci chceme pokračovať i v roku 2020. Chceme naďalej zodpovedne riešiť potreby občanov a hospodárne a efektívne nakladať s finančnými prostriedkami pri rozvoji a zveľadovaní obce.

V závere sa chcem touto cestou poďakovať poslancom a všetkým občanom, ktorí sa aktívne podieľali a podieľajú na skrášľovaní našej obce, na jej zveľadovaní a prispievajú k jej dobrému menu.

Mgr. Milan Gál
starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Oponice

Sídlo: Oponice 105

IČO: 00310875

Štatutárny orgán obce: starosta

Telefón: 038/5317125, 0905 610 108

Mail: oponice@oponice.sk

Webová stránka: www.oponice.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Mgr. Milan Gál

Zástupca starostu obce: Mgr. Zdenka Belohorcvoá

Hlavný kontrolór obce: Mgr. Helena Paučírová

Obecné zastupiteľstvo: Mgr. Andrea Gálová, Vladimír Klačanský, Peter Kohajda,

Lukáš Košťál, Stanislav Košťál, Milan Žitňanský,

Komisie:

Komisia ochrany verejného poriadku, predseda Peter Kohajda

Obecný úrad:

Je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Je zložený z pracovníkov obce. Zabezpečuje administratívne a organizačné činnosti OZ a starostu obce, najmä písomnú agendu. Je podateľňou a výpravňou obecných písomností, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovania OZ, vypracováva písomné vyhotovenia rozhodnutí obecnej samosprávy a správnych konaní, vykonáva nariadenia obce a uznesenia obecnej samosprávy. Obecný úrad v Oponiciach je umiestnený v budove Domu kultúry. Má dve zamestnankyne. Obec netvorí konsolidovaný celok.

Obec Oponice nemá zriadené rozpočtové, príspevkové, neziskové organizácie ani obchodné spoločnosti. Obec je zriaďovateľom materskej školy, základnej školy, školskej jedálne pri MŠ a školského klubu detí, všetko bez právnej subjektivity.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Zabezpečovať základné oblasti života občanov a chod obce samotnej.

Vízie obce: Prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy tak, ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štát. správy na obce.

Ciele obce: Zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a potrieb jej obyvateľov.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce: Západné Slovensko, Nitriansky kraj, okres Topoľčany, obec leží medzi západným úpätím Tríbečského pohoria a ľavým brehom rieky Nitry

Susedné obce : Dolné Lefantovce (okres Nitra), Súlovce, Kovarce (okres Topoľčany)

Celková rozloha obce : 1229 ha

Nadmorská výška obce: 168 m.n.m. v strede obce, v chotári 152-503 m.n.m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 69 obyvateľov na km²

Národnostná štruktúra : slovenská národnosť

štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : rímskokatolícke

Vývoj počtu obyvateľov : klesajúca tendencia oproti roku 2018

Počet obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt k 1.1. 2019 836

počet narodených 5

počet úmrtí 11

počet prihlásených 14

počet odhlásených 15

počet obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt k 31.12.2019 829

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 1,9 %

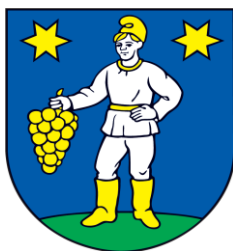
Nezamestnanosť v okrese : 2,9 %

Vývoj nezamestnanosti : klesá

5.4. Symboly obce

Erb obce:

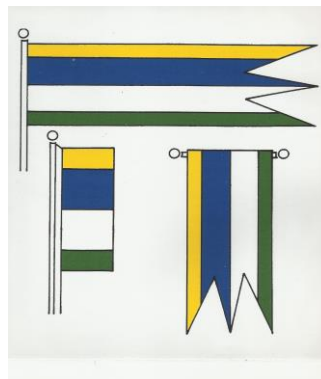
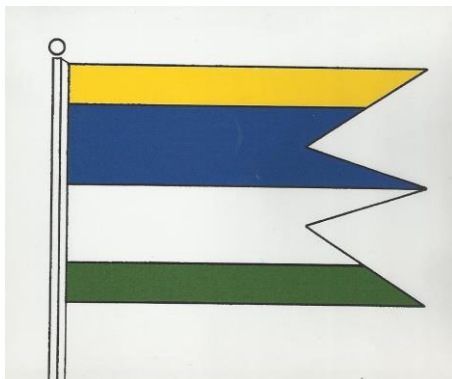
Erb obce Oponice predstavuje heraldickú úpravu historickej pečatnej predlohy a má túto podobu : V modrom štíte na zelenej oblej pažiti stojaci zlatovlasý striebroodetý, zlatoprepásaný vinohradník v zlatej čiapke a rovnakých čižmách, ľavicou vbok, v pravici držiaci veľký zlatý strapec hrozna, v horných rohoch po jednej zlatej položenej hviezde.

Vlajka obce :

Pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/6), modrej (2/6), bielej (2/6) a zelenej (1/6). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

zástavy obce

Pečať obce :

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC OPONICE. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a prepismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

5.5. História obce

Výhodná poloha Oponíc medzi riekou Nitrou a Tríbečským pohorím motivovala veľmi skoré osídlenie tejto lokality už v praveku. Dôkazom je črepový materiál kultúry s lineárnou keramikou zo staršej fázy neolitu (archeologický prieskum z roku 1978) a materiál z mladšej fázy neolitu črepy lengyelskej kultúry (nájdene pri prieskume a povrchovom zbere 1983).

Viacere indície nasvedčujú, že Oponice patria k tým málo dedinám Ponitria, čo boli osídlené sústavne od 9. storočia až do novoveku. Prvá písomná zmienka o existencii Oponíc je z roku 1244 listina Nitrianskej kapituly. Pôvodne veľký chotár Oponíc sa o niečo zmenšil v priebehu 11. storočia, keď časť chotára udelili prví uhorskí králi hradným rytierom Nitrianskeho hradu. Títo stredovekí bojovníci získali jedno až dvojpoplužné majetky v severozápadnej časti chotára starých Oponíc, kde v priebehu 12. storočia vzniklo nové samostatné sídlo Malé Oponice. Z iniciatívy týchto hradných rytierov tu bol postavený aj románsky kostol zasvätený apoštolom Petrovi a Pavlovi. V polovici 13. storočia teda veľké Oponice patrili Nitrianskemu hradu a Malé Oponice s kostolom tunajším hradným rytierom. Koncom 13. storočia získali Oponice Čákovci, ktorí dali nad dedinou postaviť kamenný hrad. Tým význam Oponíc nesmierne vzrástol.

Príchodom zakladateľa apponyiovského rodu v roku 1395 sa začína odvíjať bohatá a pestrá história hradu a hradného panstva Oponíc, ktorých rozdelenie na Malé a Veľké Oponice pretrvá až do začiatku 20. storočia. Obdobie 14. storočia prinieslo pre tunajšie stredoveké osídlenie mnohé pozitívne zmeny. Vzrástol počet obyvateľov, zakladali sa vinice. Koncom 14. storočia však pokojné obdobie skončilo. V 15. a začiatkom 16. storočia sa aj v Oponiciach prejavili zreteľné známky úpadku poddanských hospodárstiev, spôsobené aj vojenskými ťaženiami, husitskými výpravami ale i tureckým nebezpečenstvom. Do prvej polovice 17. storočia boli hradnými pánmi Oponíc Apponyiovci, no od 18. storočia sa začína prejavovať ich silnejšia väzba na Itáliu a Francúzsko. Členovia apponyiovskej rodiny opustili územie Slovenska v čase II. svetovej vojny a po jej skončení sa už do Oponíc nikdy nevrátili.

Obec Oponice sa spomína pod týmito názvami:

- Oponu (1244)
- Opon (1244, 1336, 1395)
- Apon (1268, 1326, 1416, 1515)
- Oponh (1300)
- Appony (1408)
- Naghapon (1570)
- Opponicze (1773)
- Nagy – Appony (1773)
- Apponitz (1773)
- Opponicze (1773)
- Apony, Opponicze, Nagy – Apony (1786)
- Kis–Apony, Nagy – Apony (1808)
- Malé Opoňice, Welké Opoňice (1808)
- Kisappony, Nagyappony (1863, 1873–1877, 1882, 1888, 1892–1913)
- Oponice, Aponice (1920)
- Oponice (1927)

5.6. Pamiatky

Oponický hrad

Táto neprehliadnuteľná dominanta obce sa týči z Tribečského pohoria už od 13. storočia, kedy mal hrad úlohu chrániť Nitriansky kniežací hrad pred nájazdmi Tatárov a neskôr Turkov. Pre hrad je medzníkovým rokom 1392 kedy ho získava do svojej držby uhorský šľachtický rod Apponyiovcov, ktorý si zoberie názov obce do svojho predikátu a píše odvtedy Apponyi de Nagy Appony alebo Oponickí z Veľkých Oponíc. Rod vykoná na hrade nevyhnutné prestavby, ale jeho celkový vzhľad podstatnejšie upraví, opevní a zmodernizuje až renesančná prestavba Benediktom Apponyim v roku 1542. Hrad dostane pevnejšie opevnenie a je obohatený vodnou priekopou s padacím mostom na západnej strane hradu. Opevní sa aj veža Tereš, ktorá je dominantou hradu na jeho juhozápadnom nároží a v ktorej sú počas tureckých vojen na našom území ochraňované cennosti zemanov zo širokého okolia. Turkom sa hrad nikdy nepodarilo dobyť. To čo sa nepodarilo početnej tureckej presile dokončila ľudská hašterivosť Apponyiovcov a „krádež storočia“ ktorá sa tu odohrala 10. augusta roku 1514 a jej iniciátorkou bola šľachtická bažiacca po bohatstve z neďalekej obce Anna Ludanická. Tento prípad dozoroval sám palatín tak závažná sa z toho stala udalosť.

Ľudská hašterivosť medzi Apponyiovcami spôsobila to, že zač. 17. stor. sa rozhodli, hrad opustiť a keďže sa nevedeli dohodnúť na užívaní spoločných častí hradu jednoducho ho ponechajú svojmu osudu. Ten chátral a stal sa v roku 1708 baštou povstaleckej armády Františka Rákocziho II. čím si podpísal rozsudok totálneho zániku. Po potlačení povstania cisárskou armádou bol spolu s ostatnými slovenskými hradmi zbúraný a odvtedy je v ruinách. V 19. storočí sa stal vďačným námetom spisovateľov, básnikov či maliarov, ktorí tu nachádzali pokoj a inšpiráciu. Apponyiovcovia mali k hradu samozrejme aj naďalej patriotický vzťah a tak ho udržiavali až do 30. rokov 20. storočia.

Po druhej svetovej vojne bol sporadicky udržiavaný asi do 60. rokov, konávali sa tu oponické majálesy, ale postupne sa upustilo aj od týchto podujatí, hrad začal chátrať a zarastať náletovými kríkmi a drevinami. Na lepšie časy začalo hradu svitať v roku 2000 kedy skupina nadšencov založila v Oponiciach Občianske združenie Apponiana, ktorého cieľom bola záchrana Oponického hradu ako dominanty Oponíc a tohto regiónu. Odvtedy sa podarilo hrad vyčistiť od stoviek náletových drevín a stromov, ktoré vyrastali z hradných múrov, spomaliť deštrukciu muriva a pravidelným kosením a likvidovaním týchto škodlivých drevín zabrániť pokračujúcej deštrukcii hradného areálu.

Na hrad vedie v súčasnosti turistický chodník z obce. Už v obci pri vstupnej bráne do parku veľkého kaštieľa sa nachádza veľká informačná tabuľa o hrade v 3 jazykoch, kde

turisti dostanú prvotné info o tejto dominante. Z obce to na hrad rezkým krokom urobíte za 30 min. a odmenou Vám bude majestátne kamenné sídlo týčiace sa z Tribečského pohoria a panoráma na dolinu od Zobora až po Bánovecko.

KOSTOL SV. PETRA A PAVLA

Prvá zmienka o kostole pochádza z roku 1244. Kostol bol postavený pravdepodobne v priebehu 12. storočia jeho pôvodnými patrónmi boli hradní rytieri z Malých Oponíc. Tento románsky kostol pokrytý slamou bol zrútený koncom 18. storočia, aby na jeho mieste vyrástol nový, klasicistický kostol sv. Petra a Pavla. Stalo sa tak v roku 1793. Slávnú éru zažíval nielen pri svojom otvorení nitrianskym biskupom Františkom Xaverom Fuchsom, ale aj v nasledujúcich rokoch kedy sväté omše v Oponiciach slúžili kňazi členovia „Tovarištva“ akými boli Hollý, Komlóssy, Kubicza či Valachy, ktorého, ale doba skritizovala za dostavbu ťažkej kamennej veže kostola čím začal kostol praskať a mať problémy so statikou a preto sú odvtedy vidieť v stropných prvkoch kostola ocelové výstuhy. Skvelý kronikár a farár

v jednej osobe Jozef Lindenbauer nám toho zase zanechal veľa vo farských matrikách z konca 18. a zač. 19. storočia.

V kostole sa nachádza vzácny jednomanuálový organ, ktorý dala postaviť tunajšia grófka Žofia Sztárayová. V roku 1869 ho zhotovil organársky majster Ján Šaško z Brezovej (1807-1893). Manuálový rozsah organu je 54 kláves, pôvodne potiahnutých slonovinou a ebenovým drevom. Nástroj má spolu 620 píšťal. V chráme sa dodnes nachádza zopár vzácných liturgických predmetov, ako sú liturgický kalich od talianskej grófky Terézii Nogarolli-manželky Antona Apponyiho (1782-1852) či vzácne bohoslužobné rúcha z 19. storočia od firmy Krickl&Schweiger Vienna.

Zvony kostola sú vzácnosťou, boli totiž inštalované v roku vypuknutia prvej svetovej vojny, ktorá zvonom vôbec nepriala. Posledný zvon pribudol v roku 1925. Pod kostolom sa nachádza sústava hrobiek rodín Bartakovič a Apponyi. Prístupná verejnosti je však iba apponyiovská hrobka s vchodom z južnej strany kostola, ktorá bola verejnosti sprístupnená v roku 1993. V kostole sa konávajú aj organové koncerty na ktorých sa hrávajú skladby veľikánov organovej hudby Bacha, Händla, Bartholdyho atď. Z monumentov kostola ešte zaujme oratórium z južnej strany kostola a na jeho fasáde inštalované slnečné hodiny. Veľmi pozoruhodná je aj plastika apponyiovského erbu nad vchodom do hrobky. Pravdepodobne pochádza z Bratislavy, vtedajšieho Apponyiho paláca, ktorý slúžil ako verejná Apponyiho

knižnica a po jej zrušení bol zosnímaný z priečelia, prevezený do Oponíc a tu umiestnený okolo roku 1846.

MALÝ RENESANČNÝ KAŠTIEĽ – APPONYIHO POĽOVNÍCKE MÚZEUM.

Malý kaštieľ, ako ho zvyknú domáci nazývať je renesančnou stavbou zo 16.-17. storočia. Kedysi ho obývala zemianska rodina Bartakovičovcov, ktorej členovia sú pochovaní v severnej hrobke tunajšieho kostola. V 19. storočí kaštieľ získali Apponyiovci. Nikdy tu však nebývali, využívali ho predstavení veľkostatku, tak tomu bolo až do roku 1924, kedy ho gróf Henrich Apponyi odstúpil obci Oponice za podĺžnosti obecných daní. Odvtedy až do súčasnosti kaštieľ patrí obci Oponice. Za I. ČSR bola na prízemí kaštieľa zriadená četnícka (žandárska stanica), ktorú ešte aj počas 1. svetovej vojny viedol Jozef Štefánik. Celé prvé podlažie kaštieľa využíval miestny všeobecný lekár MUDr. Jozef Šeley ako svoju privátnu ordináciu a súkromný byt. V Oponiciach pôsobil tento lekár až do svojej smrti v roku 1945.

Po druhej svetovej vojne bol kaštieľ využívaný na rôzne „dobrodružné“ účely, ktoré mu nepridali na rozkvet. Záblesk nádeje bol v pol. 70. rokoch kedy bol kaštieľ zrenovovaný a boli zachránené empírové maľby na poschodí obnovou a injektážou stropov, ktoré hrozili zrútením.

V roku 1993 dala obec zelenú založeniu APPONYIHO MÚZEA, ktoré tu funguje dodnes. Poľovnícke trofeje, sakrálné predmety z miestneho kostola a veľa iných dobových predmetov. Od roku 2005 je na prízemí múzea inštalovaná výstava artefaktov spadnutých spojeneckých lietadiel v Tribečskom pohorí na sklonku druhej svetovej vojny.

VEĽKÝ RENESANČNÝ KAŠTIEĽ - APPONYIOVSKÉ RODOVÉ SÍDLO

Tento kaštieľ sa nachádza na rozdiel od predchádzajúceho v nádhernom prostredí takmer 7 ha anglického parku v západnej časti obce. Kaštieľ bol postavený Apponyiovcami v 16.-17. storočí. Obývaný bol príslušníkmi tohto rodu až do roku 1940. Prišli sem bývať z hradu a kaštieľ postupne prestavovali až do 19. storočia, kedy tu naposledy v rokoch 1844-46 pribudlo severné krídlo kaštieľa dostavbou slávnej rodinnej Apponyiovskej bibliotéky a kaštieľ tak dostal definitívnu podobu písmena U. V parku sa nachádzajú významné a vzácne dreviny či solitéry, fontána či tenisové antukové kurty založené samotnými Apponyiovcami čoby fanúšikmi Wimbledonu. Po smrti posledného majiteľa panstva grófa Henrika Apponyiho v roku 1935 kaštieľ spolu s panstvom kúpil veľkostatkár Ing. Vít Slezák, ktorý v kaštieli s rodinou nielen býval, ale na príľahlom majeri hospodáril a zveľadil tunajšie vinice, rastlinnú a živočíšnu výrobu. Bohužiaľ v roku 1948 mu podnik znárodnili a skonfiškovali, kaštieľ slúžil na rôzne výučbové a politické účely.

V polovici 70. rokov kaštieľ získala bezodplatne VŠP v Nitre, ktorá ho začala opravovať so zámerom vytvoriť z neho školiace stredisko pre študentov. Po roku 1989 však škola z finančných dôvodov musela od svojho zámeru ustúpiť a budovu s parkom už potom iba udržiavala a v roku 2007 ruinu kaštieľa so zdevastovaným parkom odpredala spoločnosti I&P Slovakia a.s., ktorá zrealizovala excelentnú prestavbu kaštieľa v duchu doby a kaštieľ otvorila ako luxusný hotelový komplex s nadštandardnými službami v rámci regiónu. Pre milovníkov histórie a turistov bude určite dôležité uviesť, že do severného krídla zrenovovaného kaštieľa sa po desiatkach rokov znovu vrátila slávna Apponyiovska bibliotéka s takmer 30 000 zväzkami vzácných kníh, čím sa tento hotelový komplex stal na Slovensku jedinečným!

Apponyiovská bibliotéka

Park tiež prešiel revitalizáciou, obnovené sú trávnaté plochy, nanovo je postavená zámocká fontána, ktorá medzičasom bola zdevastovaná a obnovené sú aj tenisové kurty v parku s moderným povrchom a umelým osvetlením

5.7. Významné osobnosti obce

Viliam Jozef Máchal (1910-1953) – rodák z Oponíc, kňaz a spisovateľ

Geraldína Apponyiová (1915–2002) kráľovná Albánska, detstvo a mladosť prežila v Oponiciach

Henrich Apponyi (1885-1935) rodák z Oponíc diplomat, poslanec uhorského parlamentu, posledný majiteľ oponického panstva

Jozef Tešík (1905-1989) rodák z Oponíc, športovec, Majster Francúzska (1936/37 a 1938) a majster Paríža (1937,1938) vo vzpieraní. V rokoch 1944 a 1947 majster Slovenska vo svojej kategórii

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- **Materská škola** bez právnej subjektivity, zriaďovateľom je Obec Oponice a je napojená na rozpočet obce.
- Malotriedna **Základná škola** (1.-4. ročník) bez právnej subjektivity, ktorej zriaďovateľom je Obec Oponice. Je napojená na rozpočet obce a finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.
- **Školský klub** detí ako súčasť ZŠ bez právnej subjektivity zriaďovateľom je Obec Oponice a je napojený na rozpočet obce.
- Stravu pre deti MŠ a ZŠ zabezpečuje **Školská jedáleň pri MŠ Oponice**, bez právnej subjektivity, ktorej zriaďovateľom je Obec Oponice a je napojená na rozpočet obce.

6.2. Zdravotníctvo

V obci nemáme žiadne zdravotné stredisko najbližší obvodný lekár je v susednej obci Kovarce, zubár v obci Kovarce a Dolné Lefantovce

6.3. Sociálne zabezpečenie

V obci nemáme žiadne zariadenie sociálnych služieb. Najbližšie zariadenia sociálnych služieb sú v obci Kovarce, Nitrianska Streda a Solčany. Sociálne služby v obci zabezpečuje opatrovateľská služba. V súčasnosti nemá obec zamestnanú opatrovateľku.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Obecné múzeum – Apponyiho poľovnícke múzeum, ktoré je zriadené v tzv. malom kaštieli v obci spomínanom i v časti pamiatky obce
- Apponyiovská knižnica je v severnom krídle zrenovovaného kaštieľa (hotel Chateau Appony)
- iné kultúrne inštitúcie v obci nie sú, na usporadúvanie kultúrnych akcií má obec k dispozícii dom kultúry
- Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrne podujatia ako stavenie mája, Deň matiek, MDD - športový deň, Október mesiac úcty k starším ale k najväčším akciám a aj najobľúbenejším patrí výstup na Oponický hrad pod názvom "Stredovek na Oponickom hrade", kde dobový sprievod ide z nádvorja malého kaštieľa cez obec až na hrad, kde vystupujú šermiari, lukostrelci, sokoliari, a účastníci majú možnosť ochutnania stredovekej kuchyne.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Hotel Chateau Appony- ubytovanie, stravovanie, prenájom priestorov,
- Penzión Oponice - ubytovanie, prenájom priestorov,
- Slovenská pošta
- COOP Jednota - potraviny a rozličný tovar,
- Fištep – predajňa potravín a rozličného tovaru
- ADALIM - predajňa kvetov a darčkových predmetov,

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Vysokoškolský poľnohospodársky podnik Slovenskej poľnohospodárskej univerzity s.r.o. so sídlom v Kolíňanoch

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2019. Obec v roku 2018 zostavila rozpočet na rok 2019 podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený ako prebytkový.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový** ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu bol vykrytý z bežných príjmov a rezervného fondu obce.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2019.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 27.12.2018 uznesením č. 23.

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

- prvá zmena rozpočtovým opatrením č.1 schválená dňa 13.03.2019 uznesením č. 41
- druhá zmena rozpočtovým opatrením č.2 schválená dňa 29.04.2019 uznesením č. 63
- tretia zmena rozpočtovým opatrením č.3 schválená dňa 14.06.2019 uznesením č. 71
- štvrtá zmena rozpočtovým opatrením č.4 schválená dňa 11.11.2019 uznesením č. 108
- piata zmena rozpočtovým opatrením č.5 schválená dňa 09.12.2019 uznesením č. 125
- ďalšie zmeny boli na základe oznámení Okresného úradu Nitra, Okresného úradu Topoľčany, Úradu práce soc. vecí a rodiny v Topoľčanoch, NSK Nitra, dotácie na prenesené kompetencie pre register obyvateľov, stavebný úrad, civilnú ochranu, vzdelávanie, voľby prezidenta, dotácie na kultúru a šport

Po poslednej zmene bol rozpočet nasledovný :

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2019	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	475 211,00	593 952,57	621 302,56	104,60
z toho :				
Bežné príjmy	475 211,00	559 293,38	586 643,37	104,89
Kapitálové príjmy			/	/
Finančné príjmy		34 659,19	34 659,19	100,00
Výdavky celkom	453 292,00	581 835,04	521 495,54	89,63
z toho :				
Bežné výdavky	445 292,00	538 455,85	479 477,30	89,05
Kapitálové výdavky	8 000,00	43 379,19	42 018,54	96,86
Finančné výdavky			/	/
Rozpočet obce	21 919,00	12 117,53	99 807,02	

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019 v EUR
Bežné príjmy spolu	586 643,37
z toho : bežné príjmy obce	586 643,37
bežné príjmy RO	/
Bežné výdavky spolu	479 477,30
z toho : bežné výdavky obce	479 477,30
bežné výdavky RO	/
Bežný rozpočet	107 166,07
Kapitálové príjmy spolu	/
z toho : kapitálové príjmy obce	/
kapitálové príjmy RO	/
Kapitálové výdavky spolu	42 018,54
z toho : kapitálové výdavky obce	42 018,54
kapitálové výdavky RO	/
Kapitálový rozpočet	-42 018,54
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	65 147,53
Vylúčenie z prebytku	2 231,66
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	62 915,87
Príjmy z finančných operácií	34 659,19
Výdavky z finančných operácií	/
Rozdiel finančných operácií	34 659,19
PRÍJMY SPOLU	621 302,56
VÝDAVKY SPOLU	521 495,84
Hospodárenie obce	99 806,72
Vylúčenie z prebytku	2 231,66
Upravené hospodárenie obce	97 575,06

Prebytok rozpočtu v sume 65 147,53 Eur zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku podľa osobitných predpisov v sume 2 231,66 Eur navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č. 5483/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods.3 písm. a) a b) citovaného zákona z toho prebytku vylučujú:

- a) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku , a to na prenesený výkon v oblasti školstva

- dopravné žiaci v sume 34,26 Eur

b) nevyčerpané prostriedky školského stravovania na stravné a réžiu podľa ustanovenia § 140-141 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 1 838,40 Eur

c) nevyčerpané prostriedky školné MŠ a ŠK 359,00 Eur

Zostatok finančných operácií v sume 34 659,19 EUR, navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu

Na základe uvedených skutočností sme navrhli tvorbu rezervného fondu za rok 2019 vo výške 97 575,06 Eur.

7.3. Rozpočet na roky 2020 - 2022

	Skutočnosť k 31.12.2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022
Príjmy celkom	621 302,56	509 552	533 894	553 894
z toho :				
Bežné príjmy	586 643,37	509 552	533 894	553 894
Kapitálové príjmy	/	/	/	/
Finančné príjmy	34 659,19	/	/	/
Príjmy RO s právnou subjektivitou	/	/	/	/

	Skutočnosť k 31.12.2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022
Výdavky celkom	581 835,04	508 910	507 280	507 280
z toho :				
Bežné výdavky	538 455,85	508 910	507 280	507 280
Kapitálové výdavky	43 379,19	/	/	/
Finančné výdavky	/	/	/	/
Výdavky RO s právnou subjektivitou	/	/	/	/

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1 Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Predpoklad na rok 2020
Majetok spolu	2 102 541,50	2 059 709,77	1 881 991,01
Neobežný majetok spolu	1 858 991,10	1 779 850,64	1 696 891,01
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	3 660,00	2 940,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 687 100,09	1 604 299,63	1 521 724,84
Dlhodobý finančný majetok	171 891,01	171 891,01	171 891,01
Obežný majetok spolu	242 189,08	276 534,71	183 300,00
z toho :			
Zásoby	1 530,26	1 124,48	1 300,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS			0
Dlhodobé pohľadávky			0
Krátkodobé pohľadávky	48 242,61	32 809,31	32 000,00
Finančné účty	192 416,34	242 600,92	150 000,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.			0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.			0
Časové rozlíšenie	1 361,32	3 324,42	1 800,00

8.2 Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Predpoklad na rok 2020
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 102 541,50	2 059 709,77	1 950 284,70
Vlastné imanie	865 945,20	935 843,39	930 000,00
z toho :			
Oceňovacie rozdiely			
Fondy			
Výsledok hospodárenia	865 945,20	935 843,39	
Záväzky	50 252,80	41 252,28	41 400,00
z toho :			
Rezervy	900,00	1000,00	1 100,00

Zúčtovanie medzi subjektmi VS	1 342,05	1 608,66	1 300,00
Dlhodobé záväzky	2 778,70	2 202,62	2 000,00
Krátkodobé záväzky	45 232,05	37 441,00	37 000,00
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	1 186 343,50	1 082 614,10	978 884,70

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastkov/úbytkov majetku:
- obec zaradila do majetku Územný plán obce Oponice, zmeny a doplnky č.1 spolu v hodnote 17302,10 eur
- v stavbách je vykázaný prírastok vo výške 18 396,09 Eur jedná sa o zaradenie rekonštrukcie kotolne ZŠ Oponice.
- v roku 2019 obec zakúpila osobný automobil Dacia Sandero SCe v hodnote 8 000,00 eur
- rozhlasovú ústredňu pre obecný rozhlas v hodnote 1 390,00 eur
- elektrický sporák SE940 A v hodnote 2 753,10 eur

Ďalej na účte 022 - Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných veci je vykázaný úbytok vo výške 4 354,81 Eur vyradenie nepoužitelných samostatných hnuťelných veci na základe protokolu o vyradení, jedná sa o zabezpečovacie zariadenie a traktorovú kosačku, ktoré mali nulovú zostatkovú hodnotu, teda boli účtovne odpísané.

Na účte 028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok je vykázaný úbytok vo výške 7 250,00 Eur ide sa o vyradenie nepoužitelného drobného dlhodobého hmotného majetku na základe protokolu o vyradení. Jedná sa o 7 ks starých počítačov a ručnú benzínovú kosačku, dataprojektor, tlačiareň a kameru všetko s nulovou zostatkovou hodnotou.

8.3 Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2018	Zostatok k 31.12 2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	48 242,61	32 809,31
Pohľadávky po lehote splatnosti		

8.4 Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12 2018	Zostatok k 31.12 2019
Záväzky do lehoty splatnosti	45 232,05	37 441,00
Záväzky po lehote splatnosti		

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- nárast/pokles pohľadávok: ide o pohľadávky z daňových a nedaňových príjmov, ktoré sú priebežne platené, pokles spôsobilo postupné vymáhanie záväzkov
- nárast/pokles záväzkov : ide o záväzky, ktoré boli v priebehu mesiaca január vysporiadané

9. Hospodársky výsledok za 2019 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Predpoklad rok 2020
Náklady	573 475,94	602 272,79	604 500,00
50 – Spotrebované nákupy	69 493,50	70 480,90	69 000,00
51 – Služby	49 250,01	47 046,59	45 000,00
52 – Osobné náklady	316 703,68	348 107 ,45	350 000,00
53 – Dane a poplatky	455,46	281,88	300,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	6 202,35	5 808,07	5 000,00
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	116 850,89	122 159,00	122 200,00
56 – Finančné náklady	4 610,91	5 749,01	5 000,00
57 – Mimoriadne náklady			
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	9 909,14	8 639,89	8 000,00
59 – Dane z príjmov			
Výnosy	600 209,85	678 170,98	623 500,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	17 581,00	19 276,56	17 500,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0		0
62 – Aktivácia	0		0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	334 788,69	385 451,16	350 000,00
64 – Ostatné výnosy	4 711,85	7 345,94	5 000,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	5 324,99	900,00	1 000,00
66 – Finančné výnosy	0	0	0
67 – Mimoriadne výnosy	0	17,13	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	237 803,32	265 180,19	250 000,00
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	26 733,91	69 898,19	19 000,00

Hospodársky výsledok /kladný, záporný/ v sume 69 898,19 bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov : v nákladoch účty 520 osobné náklady bol nárast oproti roku 2018, nakoľko v roku 2019 boli navýšené mzdy a vyplatené odchodné odchádzajúcej riaditeľke ZŠ do dôchodku.

Vo výnosoch účty 630 vyššie podielové dane ako v roku 2018 i viac vybraté na daniach a poplatkoch.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2019 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
ÚPSVaR	Na podporu zamestnanosti Bežné výdavky	41 103,09
ÚPSVaR	Transfer strava MŠ Bežné výdavky	2 107,20
ÚPSVaR	Transfer strava ZŠ Bežné výdavky	3 547,20
ÚPSVaR	Transfer rodinné prídavky Bežné výdavky	73,02
Min. dopravy, výstavby a reg. rozvoja SR Bratislava	Prenesené kompetencie Na stavebný úrad Bežné výdavky	1 070,92
Min. dopravy, výstavby a reg. rozvoja SR Bratislava	Prenesené kompetencie Na pozemné komunikácie Bežné výdavky	35,42
OU Nitra odbor školstva	Školstvo - prenesené kompetencie Bežné výdavky ZŠ	100 193,00
OU Nitra OSoŽP	Prenesené kompetencie Bežné výdavky na životné prostredie	76,65
ÚPSVaR Topoľčany	Stravné a školské potreby pre deti v hmotnej núdzi Bežné výdavky MŠ, ZŠ	49,80
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - pre predškolákov Bežné výdavky pre MŠ	1 414,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - cestovné Bežné výdavky	949,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - vzdelávacie poukazy Bežné výdavky	1 152,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo- platy Bežné výdavky	1 109,00
OU Nitra Odbor školstva	Školstvo - pre deti so sociálne znevýhodneného prostredia - bežné výdavky	500,00
OU Nitra Odbor školstva	Transfer na školu v prírode Bežné výdavky	800,00

OU Topoľčany	Prenesené kompetencie register obyvateľov Bežné výdavky	270,60
OU Topoľčany	Voľby do VUC Bežné výdavky	1 891,14
OU Nitra Odbor školstva	Transfer na učebnice Bežné výdavky	283,00
OU Nitra Odbor školstva	Transfer na odchodné Bežné výdavky	3 018,00
OU Topoľčany	Transfer na register adries Bežné výdavky	29,20
OU Topoľčany	Transfer na CO Bežné výdavky	107,60
VÚC Nitra	Stredovek na Oponickom hrade Bežné výdavky	1 200,00
VÚC Nitra	Každý deň so športom Bežné výdavky	787,48
spolu		161 776,32

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- obec podpísala zmluvy na podporu zamestnanosti z ÚPSVaR v Topoľčanoch, kde boli preplácané mzdy a odvody týmto zamestnancom cez ÚPSVaR

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2019 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.5/2005..... o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
T J Oponice	Podpora športu detí, dorastu a dospelých	6 500,00
OZ Veteran car club Appony - Oponice	Organizovanie zrazu vozidiel -veteránov Organizovanie zrazu bicyklov - veteránov	750,00
OZ Oponické slniečko	Kultúrne a športové vyžitie detí	400,00
ZO Jednota dôchodcov Oponice	Kultúrne a športové vyžitie seniorov	989,89

10.3 Významné investičné akcie v roku 2019

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019:

- rekonštrukcia kotolne ZŠ
- dostavba kabín TJ
- kúpa obecného osobného auta, el. sporáka do ŠJ pri MŠ Oponice, novej rozhlasovej ústredne

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- modernizácia športového areálu
- oprava miestnej komunikácie

- zateplenie budovy KD
- zateplenie budovy ZŠ
- úprava okolia KD
- výstavba nájomných bytov
- dobudovanie kanalizácie
- oprava chodníkov

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nemá významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená.

Vypracoval: Zuzana Geršiová

Schválil: Mgr. Milan Gál

V Oponiciach dňa 28. júla 2020

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke